

Nota van inlichtingen 1 – Licenties standaardprogrammatuur in twee percelen: 1. Microsoftproducten en 2. Overige standaardprogrammatuur
18 juni 2026

Kansspelautoriteit

Bijgaand treft u Nota van inlichtingen 1 aan inzake de aanbesteding 'Licenties standaardprogrammatuur in twee percelen: 1. Microsoftproducten en 2. Overige standaardprogrammatuur' van de Kansspelautoriteit.

Met vriendelijke groet,
Tobias van der Hoeven

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
1.	Aanbestedingsleidraad Softwarelicenties in 2 percelen_vPubl, Perceel 2 Overige licenties, pag. 10	U geeft aan dat u ervoor kan kiezen licenties als onderdeel van een bredere, integraal ingekochte opdracht (bijv. met consultancy, doorontwikkeling of beheer) te verwerven; in dat geval wordt perceel 2 niet ingezet. In het kader van duidelijkheid, verzoeken wij u om een voorbeeld te geven van een dergelijke gebeurtenis waar u kiest om perceel 2 niet in te zetten	Bijvoorbeeld bij de verwerving van een HR-systeem kan de Kansspelautoriteit ervoor kiezen één opdrachtnemer integraal resultaatverantwoordelijk te maken voor de implementatie, het ter beschikking stellen van de programmatuur op basis van licenties, het technisch en/of functioneel beheer, onderhoud en eventuele doorontwikkeling.
2.	Aanbestedingsleidraad Softwarelicenties in 2 percelen_vPubl, Perceel 2 Overige licenties, pag. 10	De Kansspelautoriteit kan standaardprogrammatuur, anders dan perceel 1 (Microsoftlicenties), buiten de Overeenkomst verwerven als een nadere offerte qua prijs niet passend of niet marktconform is, of indien Opdrachtnemer niet (tijdig) aan de behoefte kan voldoen. Is onze aanname dat dit bij hoge uitzondering is en dat u altijd eerst dit samen met de huidige reseller probeert op te lossen?	De Kansspelautoriteit bevestigt dat het uitgangspunt is om, waar passend, afname via de Overeenkomst te laten plaatsvinden. Tegelijkertijd is in de aanbestedingsstukken expliciet opgenomen dat de Kansspelautoriteit niet verplicht is om onder perceel 2 af te nemen, onder meer indien prijzen niet marktconform zijn of niet tijdig kunnen worden geleverd. Deze bepaling blijft van toepassing. De Kansspelautoriteit zal in voorkomend geval motiveren waarom naar haar oordeel geen sprake is van marktconformiteit. De leverancier van perceel 2 krijgt gelegenheid daarop te reageren.
3.	Aanbestedingsleidraad Softwarelicenties in 2 percelen_vPubl, Hoofdstuk 5 Beoordeling van de Inschrijvingen: laagste prijs pag 24 en 5. Bijlage	U vraagt om een opslag te geven in de vorm van een percentage boven op de prijzen waartegen de Inschrijvers zelf de software inkopen. Daarbij geeft u dan dat dit percentage dient voor het afdekken van alle kosten, winst en risico die Inschrijver wil incalculeren. Wij sluiten ons volledig hierbij aan. Echter zijn we zeer verbaasd dat een kostendekkend opslagpercentage niet verbonden is aan een minimale ondergrens. Om te borgen dat	Niet akkoord. Er wordt geen minimale ondergrens gesteld aan het opslagpercentage. Het is de verantwoordelijkheid van de inschrijver om een realistische en kostendekkende aanbieding te doen. De Kansspelautoriteit ziet geen aanleiding om de marktwerking te beperken door minimale en/of maximale opslagpercentages voor te schrijven.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
	Conformiteitenlijst_vPubl Eis 19	<p>inschrijvers een kostendekkende aanbieding te doen verzoeken wij u om de volgende ondergrenzen te hanteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perceel 1 Microsoft: 2% • Perceel 2 Standaard Software: 3% <p>Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, dan verzoeken wij om uw keuze te motiveren waarom geen ondergrens wel een kostendekkend opslagpercentage kan bevatten</p>	
4.	Bijlage Conformiteitenlijst_vPubl Eis 20	Is onze aanneming juist dat consultancy geen deel uitmaakt het opslagpercentage?	De gevraagde opslag heeft betrekking op de levering van licenties en de daarmee samenhangende dienstverlening zoals beschreven in de aanbestedingsstukken. Consultancy als zodanig valt buiten de scope van de Overeenkomst en maakt daarom geen onderdeel uit van het opslagpercentage. Van opdrachtnemer wordt wel verwacht dat hij in het kader van het orderproces adviseert over te maken keuzes.
5.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT- Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 11.1	Dit is hoogst ongebruikelijk, en niet marktconform, helemaal omdat het hier om niet-klant specifiek ontwikkelde software gaat die niet door een acceptatieproces hoeft. Kunt u de betalingstermijn integraal aanpassen naar een betalingstermijn van 30 dagen na factuurdatum?	Akkoord. Dit wordt aangepast in de definitieve overeenkomst na gunning.
6.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT- Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 12.3	Dit artikel noemt een door de opdrachtnemer te leveren garantie op herstel van gebreken op diens producten/diensten, waarvan voor de duur van 12 maanden. Gezien de aard van de opdracht en het feit dat softwarefabrikanten in verreweg de meeste gevallen geen 12 maanden garantie leveren verzoeken we u om de garantietermijn van 12 maanden niet op software producten van toepassing te laten zijn. Gaat de aanbestedende dienst hiermee akkoord?	<p>Akkoord. Voor zover de garantie ziet op standaardsoftwarelicenties van derden, is de garantietermijn van 12 maanden niet van toepassing op de softwareproducten zelf. Voor deze software zijn de garantie- en ondersteuningsvoorwaarden van de betreffende fabrikant leidend, mits en voor zover de Kansspelautoriteit deze voorwaarden heeft geaccepteerd. Dit sluit aan bij de omgang met EULA's en vergelijkbare voorwaarden zoals beschreven in de aanbestedingsstukken.</p> <p>Dit wordt aangepast in de definitieve overeenkomst na gunning.</p>
7.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT- Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 17.5	Deze bepaling is wederkerig. Per schending van de geheimhoudingsverplichting zou overtredende partij de andere partij een boete ter hoogte van € 50.000 per geval verschuldigd zijn. Opdrachtnemer acht deze boete echter disproportioneel, daar de informatie in het kader van de overeenkomst tussen partijen, welke als vertrouwelijk zou moeten worden geacht, deze hoogte niet rechtvaardigen. Gaat de aanbestedende dienst	Akkoord. Dit wordt aangepast in de definitieve overeenkomst na gunning.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		akkoord met een verlaging van het boete bedrag naar € 10.000 per overtreding en een maximering van € 50.000?	
8.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 18	Art 18 stelt -ondermeer- dat in het geval persoonsgegevens worden verwerkt in opdracht van en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever partijen een Vewerkerovereenkomst afsluiten. Het is voor Opdrachtnemer cruciaal om de scope met betrekking tot data en persoonsgegevens helder te hebben. Opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor data bij Opdrachtgever en hanteert deze ook niet onder de scope van de huidige uitvraag. Voorzover Opdrachtnemer persoonsgegevens verwerkt doet zij dat niet in opdracht of onder instructie van Opdrachtgever, maar als dataverantwoordelijke in overeenstemming met haar Privacybeleid (offerte, en opdrachtverwerking, facturatie, levering, support ed.). Partijen zullen dan ook geen Bewerkerovereenkomst afsluiten. Kunt u dit bevestigen?	De Kansspelautoriteit bevestigt dat voor deze Opdracht geen verwerkersovereenkomst wordt gesloten. Voor zover Opdrachtnemer in het kader van opdrachtverwerking, facturatie, levering en ondersteuning gegevens verwerkt, betreft dit naar verwachting reguliere contact- en zakelijke gegevens van medewerkers van de Kansspelautoriteit en/of Opdrachtnemer. Mocht tijdens de looptijd van de Overeenkomst blijken dat toch een verwerkersovereenkomst vereist is, dan treden partijen in overleg om hiervoor een passende oplossing te vinden.
9.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 26.1	Dit is een nagenoeg onbeperkte aansprakelijkheid en kan de bedrijfsvoering van opdrachtnemer ernstig in gevaar brengen, omdat dit zowel directe als indirecte schade kan betreffen. Deze schadevergoeding is voor indirecte schade ongebruikelijk bij het leveren van hardware. Opdrachtnemer vraagt u dan ook om aansprakelijkheid voor indirecte schade uit te sluiten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.	De Kansspelautoriteit herkent deze lezing van de bepaling niet. De aansprakelijkheid wordt in het vervolg van artikel 26 ARBIT-2022 juist gelimiteerd. Indien hierover nog onduidelijkheid bestaat, kan dit in de tweede vragenronde nader worden geconcretiseerd.
10.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 26.2	Hier wordt echter geen vermelding gemaakt van limitering van aansprakelijkheid per contractjaar/kalenderjaar. Opdrachtnemer verzoekt de Aanbestedende dienst derhalve om de aansprakelijkheid per contractjaar te limiteren tot 5.000.000 EUR. Opdrachtnemer zou anderszins een ongelimiteerde aansprakelijkheid accepteren. Gaat de aanbestedende dienst hiermee akkoord?	Akkoord. Dit wordt aangepast in de definitieve overeenkomst na gunning.
11.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 26.4 Sub 4	De toezichthouder zal eerst onderzoek doen naar aan welke partij de boete valt toe te rekenen. De toezichthouder kan bijvoorbeeld ook van mening zijn dat de Aanbestedende dienst toch verantwoordelijk is voor de boete, ook al is de Leverancier tekortgeschoten. Bijvoorbeeld omdat de toezichthouder vindt dat de Aanbestedende dienst betere controle op de Leverancier had moeten uitoefenen. Het is dan ook niet proportioneel dat een	Niet akkoord. De Kansspelautoriteit volgt artikel 26.4 ARBIT-2022 en ziet geen aanleiding deze bepaling buiten toepassing te verklaren. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat aansprakelijkheid op grond van dit artikel is beperkt tot situaties waarin sprake is van een aan opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming. De Kansspelautoriteit acht deze regeling passend in relatie tot de aard van de opdracht en de daarmee samenhangende risico's. Wel wordt de totale

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		dergelijke boete nog opgelegd kan worden aan de Leverancier. Opdrachtnemer verzoekt u dan ook om artikel 26.4 sub d van de ARBIT buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord, indien u niet akkoord bent, verzoekt opdrachtnemer dit te motiveren.	aansprakelijkheid gemaximeerd op € 5.000.000 per jaar. Zie ook vraag en antwoord 10.
12.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 34	Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst om deze bepalingen niet langer dan de overeengekomen looptijd van de overeenkomst voort te laten duren. Opdrachtnemer is immers van mening dat deze bepalingen niet na beëindiging van de overeenkomst van relevantie zijn. De aanbestedende dienst heeft immers – in het geval zij na beëindiging van de overeenkomst van mening is dat de opdrachtnemer haar garanties niet is nagekomen c.q. aansprakelijk is – het recht beroep te doen op de wettelijke bepalingen, waaronder art. 6:162 BW. Gaat de aanbestedende dienst hiermee akkoord?	Niet akkoord. De bepalingen blijven ook na beëindiging van de Overeenkomst van toepassing voor zover dit voortvloeit uit de aard van de betreffende verplichtingen. Dit kan relevant zijn omdat nadere opdrachten onder de raamovereenkomst langer kunnen doorlopen dan de raamovereenkomst zelf.
13.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 34	Bepalingen omtrent geheimhouding welke niet in contractjaren worden gelimiteerd zijn volgens opdrachtnemer niet rechtmatig. Gaat de aanbestedende dienst akkoord met het tot 3 jaren na beëindiging van de overeenkomst voortduren van de geheimhoudingsverplichting?	Niet akkoord. De Kansspelautoriteit ziet geen aanleiding om de geheimhoudingsverplichting te beperken tot drie jaar na beëindiging van de Overeenkomst. Gelet op de aard van vertrouwelijke informatie kan geheimhouding ook na die periode relevant blijven. Indien de inschrijver zijn standpunt nader wil onderbouwen, kan dat in de tweede vragenronde.
14.	4. Algemeen Rijksvoorwaarden Bij IT-Overeenkomsten 2022 (ARBIT-2022), artikel 42 t/m artikel	Opdrachtnemer is niet de rechthebbende / uitgever van de gevraagde of te leveren standaard Software. De voorwaarden waaronder, en het rechtmatig gebruik zelf, inclusief de reikwijdte van het support worden beschreven en beheerd door de licentievoorzwaarden (EULA). Erkent Opdrachtgever dat zij (zo dit van toepassing is op deze opdracht) een directe licentie /(gebruiks) -overeenkomst aangaat met de rechthebbende/uitgever van de standaardprogrammatuur en dat deze licentievoorzwaarden prevaleren boven de bepalingen uit de ARBIT. Opdrachtnemer verzoekt de raamovereenkomst aan te vullen conform conform van de ARBIT modelovereenkomst 2022 om hier in te voorzien. Opdrachtnemer verzoekt tevens een gelegenheid te creëren om de toepasselijke Software EULA's bij te voegen bij de inschrijving.	De Kansspelautoriteit bevestigt dat licenties worden geleverd onder de voorwaarden van de betreffende softwarefabrikant. Zoals opgenomen in de aanbestedingsstukken prevaleren deze voorwaarden boven de ARBIT voor zover dit noodzakelijk is voor het gebruik van de betreffende software en mits en voor zover de Kansspelautoriteit deze voorwaarden heeft geaccepteerd. Opdrachtnemer is niet verplicht te leveren onder andere voorwaarden dan de toepasselijke voorwaarden die behoren bij de specifieke software. De Kansspelautoriteit is evenmin verplicht om dergelijke voorwaarden te aanvaarden.
15.	Aanbestedingsleidraad par. 2.4	U geeft aan dat consultancy en/of diensten buiten scope vallen en elders worden ingekocht. Het komt regelmatig voor dat er "aanverwante dienstverlening" (zoals implementatie en	De Kansspelautoriteit kan ervoor kiezen deze diensten separaat van de licenties te verwerven of integraal in te kopen. Indien sprake is van een

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		configuratie bij met name grote projecten) wordt aangeboden bij de aanschaf van software licenties in de vorm van een "package deal". Kunt u aangeven hoe hiermee om te gaan binnen de (nog te gunnen) raamovereenkomst?	integrale opdracht, valt deze buiten de scope van perceel 2. Zie ook vraag en antwoord 1.
16.	Algemeen	Kunt toelichten op welke wijze de Kansspelautoriteit de afgelopen vier jaren haar software licenties heeft ingekocht?	De Kansspelautoriteit heeft softwarelicenties de afgelopen jaren op meer ad-hocbasis ingekocht, afhankelijk van de concrete behoefte en de beschikbaarheid van passende contractuele routes. Met deze aanbesteding beoogt de Kansspelautoriteit de inkoop van softwarelicenties structureler, overzichtelijker en beter beheersbaar in te richten.
17.	Artikel 47.1 ARBIT	De aanschaf van het gebruiksrecht op een licentie geeft geen recht op de broncode van de software. Gegadigde is geen eigenaar van de broncode. De softwarefabrikant is eigenaar van de broncode en de rechten en plichten die daarmee gepaard gaan. De broncode omvat de verzameling van alle door de softwarefabrikant geschreven computercodes voor het desbetreffende product. Derhalve kan gegadigde nimmer aan de omschreven Escrow verplichting voldoen. Graag verzoeken wij u dit artikel buiten toepassing te verklaren.	De Kansspelautoriteit onderkent dat de opdrachtnemer bij standaardsoftwarelicenties van derden doorgaans als intermediair optreedt en geen beschikking heeft over de broncode. Opdrachtnemer hoeft in die gevallen niet te voldoen aan verplichtingen uit artikel 47 ARBIT-2022 die feitelijk niet binnen zijn invloedssfeer liggen. Indien de Kansspelautoriteit in een concreet geval veel waarde hecht aan escrow en opdrachtnemer dit gelet op zijn rol niet kan leveren, kan dit voor de Kansspelautoriteit aanleiding zijn om de betreffende programmatuur buiten de raamovereenkomst voor perceel 2 om te verwerven.
18.	Artikel 43 ARBIT	De omvang, strekking en duur van het gebruiksrecht wordt vormgegeven door de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden van de betreffende softwarefabrikant. Gegadigde fungeert als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren. De licenties c.q. gebruiksrechten worden over het algemeen verstrekt middels een directe overeenkomst tussen de softwarefabrikant en eindgebruiker (aanbestedende dienst), of in ieder geval onder direct toepasselijkheid van de aan deze licentie c.q. dit gebruiksrecht verbonden voorwaarden. De licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden maken integraal onderdeel van de aankoop van de software. Door middel van licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden worden de rechten en plichten van het gebruik van de software benoemd. Deze voorwaarden zijn opgesteld door de softwarefabrikant en specifiek geschreven voor de (eind)gebruiker van de licenties c.q. gebruiksrechten. Om gebruik te mogen maken van de licenties c.q. gebruiksrechten	Zie hiervoor de aanbestedingsstukken en de beantwoording elders in deze nota. De Kansspelautoriteit beoordeelt per nadere opdracht of de betreffende licentie- en contractvoorwaarden aanvaardbaar zijn en is niet verplicht deze zonder meer te accepteren. Opdrachtnemer is niet verplicht te leveren onder andere voorwaarden dan de vaste softwarespecifieke voorwaarden.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		dienen voorafgaand aan het gebruik de toepasselijke licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden geaccepteerd te worden, zonder acceptatie mag de licenties c.q. gebruiksrechten simpelweg niet gebruikt worden. Uiteraard zal gegadigde, in geval van gunning, bij het aanbieden van een nadere offerte de van toepassing zijnde voorwaarden van de desbetreffende softwarefabrikant meesturen naar de aanbestedende dienst. Gaat de aanbestedende dienst akkoord met de licentie- en contractvoorwaarden vanuit de desbetreffende softwarefabrikant, waaronder de EULA (End User License Agreement)?	
19.	Artikel 38 t/m 41 ARBIT	Gegadigde verzoekt de aanbestedende dienst te bevestigen dat deze bepalingen niet van toepassing zijn ter zake de in deze aanbesteding verzochte leveringen. Indien de aanbestedende dienst dit niet kan bevestigen, verzoekt gegadigde om dit toe te lichten.	De Kansspelautoriteit ziet geen aanleiding om de genoemde bepalingen generiek buiten toepassing te verklaren. Voor zover bepalingen naar hun aard niet van toepassing zijn op een concrete nadere opdracht, zal daarmee bij de uitvoering rekening worden gehouden.
20.	Artikel 26.4 onder c en d) ARBIT	Een ongelimiteerde aansprakelijkheid is een niet calculeerbaar bedrijfsrisico dat redelijkerwijs niet kan worden geaccepteerd. In deze uitvraag geldt dit temeer nu gegadigde fungeert als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren en de licenties c.q. gebruiksrechten over het algemeen worden verstrekt middels een directe overeenkomst tussen de softwarefabrikant en de eindgebruiker (de aanbestedende dienst) onder toepasselijkheid van de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden vanuit de softwarefabrikant. Gegadigde verzoekt deze bepalingen buiten toepassing te verklaren zodat aansprakelijkheid op grond van inbreuk op intellectuele eigendomsrechten wordt gelimiteerd door het maximum zoals genoemd in 26.3 ARBIT. Indien de aanbestedende dienst deze bepalingen niet buiten toepassing verklaart, verzoekt gegadigde om een toelichting en eventueel een alternatief voorstel te doen (bijvoorbeeld door opname van een (acceptabel) maximum aansprakelijkheidsbedrag) dat recht doet aan de positie van partijen. Graag uw reactie?	De aansprakelijkheid wordt in de genoemde gevallen beperkt tot € 5.000.000 per gebeurtenis of reeks van samenhangende gebeurtenissen en tot € 5.000.000 per contractjaar. Zie ook vraag en antwoord 10.
21.	Artikel 26.3 ARBIT	De aansprakelijkheid voor overige schade is beperkt tot viermaal de "Vergoeding" per gebeurtenis. Echter, wordt de aansprakelijkheid (i) slechts beperkt per gebeurtenis, de maximale aansprakelijkheid voor meerdere gebeurtenissen is niet	Akkoord. Zie vraag en antwoord 10.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		<p>vastgelegd en (ii) is de omvang van dit bedrag, met het oog op de aard en omvang van de aan deze aanbesteding onderliggende opdracht, disproportioneel.</p> <p>Gegadigde fungeert in deze uitvraag als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren en de licenties c.q. gebruiksrechten over het algemeen worden verstrekt middels een directe overeenkomst tussen de softwarefabrikant en de eindgebruiker (de aanbestedende dienst) onder toepasselijkheid van de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden vanuit de softwarefabrikant. De vergoedingen die uit de nadere overeenkomsten resulterend uit de onderhavige raamovereenkomst kunnen volgen kunnen variëren van kleine bedragen (de uitvraag van een licentie bij een Tier 3 softwarefabrikant) tot aan substantiële bedragen (een verlenging bij een Tier 1 softwarefabrikant).</p> <p>Gezien de algemene definitie van "Vergoeding" opgenomen in artikel 1 van de ARBIT de vrijheid van de aanbestedende dienst om een opdracht wel of niet onder de raamovereenkomst uit te vragen én de vermenigvuldiging factor opgenomen in het onderhavige artikel is het voor gegadigde niet mogelijk om het bedrijfsrisico in te calculeren. De onderhavige mogelijke aansprakelijkheid is een niet calculeerbaar bedrijfsrisico (een disproportioneel groot financieel risico) dat redelijkerwijs niet door gegadigde kan worden geaccepteerd. Gegadigde verzoekt de aanbestedende dienst om een alternatief voorstel te doen (bijvoorbeeld door opneming van een (acceptabel) maximum aansprakelijkheidsbedrag in lijn met artikel 26.2 van de ARBIT) dat recht doet aan de positie van partijen. Graag uw reactie?</p>	
22.	Artikel 26.2 ARBIT	<p>De mogelijke aansprakelijkheid wordt beperkt in artikel 26.2 ARBIT. Echter, wordt de aansprakelijkheid slechts beperkt per gebeurtenis, de maximale aansprakelijkheid voor meerdere gebeurtenissen is niet vastgelegd. Gegadigde kan zich niet verzekeren tegen schade voor onbeperkt aantal gebeurtenissen en zou daarmee een disproportioneel groot financieel risico nemen. In deze overeenkomst geldt dit temeer nu gegadigde fungeert als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren en de licenties c.q. gebruiksrechten over het algemeen worden verstrekt middels een directe overeenkomst tussen de softwarefabrikant en de</p>	Zie vraag en antwoord 10.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		<p>eindgebruiker (de aanbestedende dienst) onder toepasselijkheid van de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden vanuit de softwarefabrikant. De Gids Proportionaliteit schrijft in 3.9.1.1 (voorschrift 3.9D, punt 2) voor dat de aanbestedende dienst rekening dient te houden met de risico's die aanbestedende dienst daadwerkelijk loopt én met de gebruikelijke aansprakelijkheidseis in de betreffende branche of voor de opdracht naar aard en omvang. Een voor de aanbestedende dienst gebruikelijke beperking van de aansprakelijkheid in de betreffende branche of voor de opdracht naar aard en omvang is €1.250.000,- per gebeurtenis met een maximum van €2.500.000,- per jaar. Wij zouden graag zien dat de aansprakelijkheid wordt beperkt in zoverre dat dit gebruikelijk is bij soortgelijke opdrachten binnen uw sector tot een bedrag van €1.250.000,- per gebeurtenis met een maximum van €2.500.000,- per jaar. Dit eveneens in lijn met het gestelde in de aanbestedingsstukken. Kunt u hiermee akkoord gaan?</p>	
23.	Artikel 17.5 ARBIT	<p>Het hanteren van een boeteclausule naast een aansprakelijkheidsclausule voldoet niet aan het proportionaliteitsvereiste van artikel 1.10 Aanbestedingswet 2012 en is als zodanig disproportioneel te noemen. Het hanteren van een boeteclausule naast een aansprakelijkheidsclausule resulteert namelijk in een onevenredig risico voor de winnende Inschrijver bij de uitvoering van deze overeenkomst. Daarnaast is een boeteclausule in welke hoedanigheid dan ook niet wenselijk voor een prettige en strategische samenwerking tussen de aanbestedende dienst en de winnende inschrijver. Wij willen u dan ook graag wijzen op de inhoud van artikel 3.9d uit de Gids Proportionaliteit. Wij willen u verzoeken om artikel 17.5 ARBIT te laten vervallen. Indien de aanbestedende dienst deze bepalingen niet buiten toepassing verklaart, verzoekt gegadigde om een toelichting.</p>	<p>Zie ook de beantwoording van vraag 7. De boete wordt aanzienlijk gematigd. Schending van geheimhouding is, zeker gelet op de context van de Kansspelautoriteit, een zwaarwegende aangelegenheid. Het volledig laten vervallen van de boete acht de Kansspelautoriteit daarom niet wenselijk.</p>
24.	Artikel 19.7	<p>Artikel 19.7 van de ARBIT benoemt dat Gegadigde de Aanbestedende Dienst informeert zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk (lees: een inbreuk op een IT-systeem die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot vernietiging, verlies, wijziging of ongeoorloofde verstrekking van, of de ongeoorloofde toegang tot, doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte (persoons)gegevens of het ontbreken van toegang tot verwerkte</p>	<p>Niet akkoord. De Kansspelautoriteit volgt artikel 19.7 ARBIT-2022 en ziet geen aanleiding deze bepaling aan te passen. Daarbij geldt dat de uitvoering van de meldplicht dient plaats te vinden in lijn met toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de AVG.</p>

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		(persoons)gegevens). Gegadigde sluit in het kader van dit artikel graag aan bij de terminologie zoals opgenomen in artikel 33 van de AVG, immers dat Gegadigde de Aanbestedende Dienst zonder onredelijke vertraging zal informeren zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk. Kunt u hiermee akkoord gaan?	
25.	Artikel 16.1 en 16.3 ARBIT	De verplichting tot het afgeven van een kredietinstellingsgarantie in relatie tot deze opdracht is disproportioneel. Gegadigde acteert in de uitvoering van de onderhavige opdracht als intermediair en is in de dienstverlening richting de aanbestedende dienst afhankelijk van derden, te weten de softwarefabrikanten, om de licenties c.q. gebruiksrechten en het onderhoud, support en ondersteuning daarop aan de aanbestedende dienst door te leveren. Het afgeven van een kredietinstellingsgarantie, met het oog op de onderlinge verhouding, zou een onevenredige zwaarte en risico vormen voor gegadigde. Daarom verzoeken wij u met klem dit artikel buiten toepassing te verklaren. Kunt u hiermee akkoord gaan?	De Kansspelautoriteit deelt deze analyse in zoverre dat zij in beginsel niet om kredietinstellingsgaranties zal verzoeken, ook niet bij een voorschot. De bepaling blijft echter gehandhaafd als kan-bepaling, zodat in uitzonderlijke gevallen maatwerk mogelijk blijft.
26.	Artikel 15.1 ARBIT	Facturering van "standaard software" geschiedt bij levering van de Prestatie. Gegadigde koopt namelijk alle gebruiksrechten c.q. licenties direct in bij een softwarefabrikant en ontvangt hier tevens direct een factuur over. Bij facturatie na acceptatie zou dit betekenen dat de gegadigde zou moeten gaan voorfinancieren. Voorfinanciering is geen wenselijke situatie voor gegadigde en hier kunnen wij dan ook niet mee akkoord gaan. Facturatie dient daarom direct na levering van de Prestatie plaats te vinden. Om verwarring tegen te gaan verzoeken wij u om de zinsnede "of wanneer het moment van Acceptatie later gelegen is vanaf die datum" te verwijderen. De betalingstermijn van 30 kalenderdagen begint (zoals normaliter) te lopen vanaf de datum van ontvangst van de factuur. Dit eveneens in lijn met het gestelde in de aanbestedingsstukken. Kunt u hiermee akkoord gaan?	De Kansspelautoriteit kan deze lezing volgen. De precieze tekstaanpassing, voor zover nodig, wordt na de gunningsbeslissing met de gegunde partij afgestemd.
27.	Artikel 13.3 & 46.1 ARBIT	De correcte afhandeling van de levering van onderhoud, support en ondersteuning wordt door gegadigde verzorgd. Echter, artikel 13.3 en 46.1 van de ARBIT behelzen voornamelijk verdergaande verplichting dan enkel levering. Gegadigde acteert in de uitvoering van de onderhavige opdracht als intermediair en is in de dienstverlening richting de aanbestedende dienst afhankelijk van derden, te weten de softwarefabrikanten, om de licenties c.q.	Akkoord. Van opdrachtnemer wordt verwacht dat hij op correcte wijze faciliteert dat de Kansspelautoriteit het toepasselijke onderhoud, de support en de ondersteuning van de betreffende softwarefabrikant ontvangt.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		<p>gebruiksrechten en het onderhoud, support en ondersteuning daarop aan de aanbestedende dienst door te leveren. Gegadigde is geen eigenaar of maker van de licenties c.q. gebruiksrechten. De softwarefabrikant heeft toegang tot de broncode van de licenties c.q. gebruiksrechten en dient daarom te voorzien in het daadwerkelijke onderhoud, support en ondersteuning daarop. Gegadigde zal de aanbestedende dienst ondersteunen in het contact met de softwarefabrikant in het geval van onderhoud, support en ondersteuning van de licenties c.q. gebruiksrechten. Echter, het daadwerkelijke onderhoud, support en de ondersteuning op de licenties c.q. gebruiksrechten wordt verzorgd door de desbetreffende softwarefabrikant onder de toepasselijke licentie- en onderhoud- en contractvoorwaarden. Gegadigde zal de toepasselijke licentie- en onderhoud- en contractvoorwaarden ter beschikking stellen. Daarom verzoeken wij u enkel een inspanningsverplichting op te nemen om op correcte wijze te faciliteren dat u van de desbetreffende softwarefabrikant het juiste onderhoud, support en ondersteuning geleverd krijgt.</p>	
28.	Artikel 7.2 ARBIT	<p>Softwarefabrikanten dragen voor "standaard software" nimmer het eigendom over, maar verschaffen enkel een gebruiksrecht. Een gebruiksrecht ziet toe op het recht dat de aanbestedende dienst verkrijgt om gebruik te maken van de software van de softwarefabrikant. De aanbestedende dienst mag de software gebruiken, maar wordt géén eigenaar van de software, het eigendom blijft berusten bij de softwarefabrikant. Gegadigde vermoedt dat u onder dit artikel ook niet verstaat dat het eigendom van de software overgaat, maar dat er enkel een gebruiksrecht verschaft wordt. Graag uw bevestiging? Gegadigde verzoekt de aanbestedende dienst om artikel 7.2 ARBIT buiten toepassing verklaren.</p>	<p>De Kansspelautoriteit bevestigt dat voor standaardsoftware geen eigendom wordt verkregen, maar dat sprake is van het verkrijgen van een gebruiksrecht op de software conform de licentievoorwaarden van de betreffende softwarefabrikant.</p>
29.	Artikel 5.3 ARBIT	<p>Gegadigde begrijpt de wens vanuit de aanbestedende dienst om de mogelijkheid te hebben om een controle/audit uit te voeren. Gegadigde is van mening dat de mogelijkheid tot één controle/audit per contractjaar afdoende is en enkel indien zich een duidelijke en onderbouwde aanleiding heeft voorgedaan. Daarbij wenst gegadigde op te nemen dat de aanbestedende dienst gegadigde ten minste 30 (dertig) kalenderdagen voor</p>	<p>Een onderbouwde aanleiding is akkoord. Dit wordt verwerkt in de overeenkomst na gunning.</p> <p>Een beperking tot eenmaal per jaar is niet akkoord. Er kan ook sprake zijn van een onderbouwde aanleiding voor een tweede audit of herhaalaudit in hetzelfde jaar. De Kansspelautoriteit zal terughoudend omgaan met het auditrecht.</p>

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		<p>aanvang van de controle/audit schriftelijk in kennis stelt. Ook mag de controle/audit de normale bedrijfsactiviteiten van gegadigde niet onredelijk verstoren. Gegadigde verzoekt de aanbestedende dienst de mogelijkheid tot het uitvoeren van een controle/audit te beperken tot maximaal éénmaal per contractjaar én enkel met een onderbouwde aanleiding. Kunt u hiermee akkoord gaan?</p>	
30.	<p>Aanbestedingsleidraad par. 4.4.2.3</p>	<p>Mogen wij uit de laatste zin van deze paragraaf concluderen dat het hebben van een webshop/portaal/platform dus niet verplicht is, maar dat de werkelijk eis is dat de opdrachtnemer de uitvoering van de opdracht overzichtelijk en beheersbaar heeft ingericht (waarbij he hebben van een webshop/portaal/platform slechts één van de mogelijkheden is)?</p> <p>Als u dit niet kunt bevestigen, kunt u dan toelichten wat de functie is van het eisen van een webshop/portaal/platform om vervolgens aan te geven dat het niet verplicht is?</p> <p>Kunt u tenslotte toelichten welke bewijsstukken u verwacht van inschrijvers om aan te tonen dat ze een webshop/portaal/platform hebben? Doelt u hiermee op een realtime demonstratie of een demonstratievideo? Of doelt u op iets anders en zo ja, waar doelt u op?</p>	<p>Er moet sprake zijn van een omgeving, zoals een webshop, portaal of platform, hoe ook genaamd, die zorgt voor een overzichtelijk en beheersbaar orderproces en een overzichtelijke en beheersbare administratie. Daarbij mag bijvoorbeeld sprake zijn van een bestelomgeving en een separate rapportagefunctionaliteit of database met orderhistorie, betalingsinformatie en vergelijkbare gegevens. In die zin hoeft geen sprake te zijn van één geïntegreerd portaal. De bewijsvoering is vormvrij, zolang kan worden vastgesteld dat functioneel aan het beschrevene wordt voldaan. Een video is toegestaan, maar ook screenshots met toelichting volstaan. Eventueel kan ook een demo worden georganiseerd met de voorlopig winnende inschrijver.</p>
31.	<p>Aanbestedingsleidraad par. 3.2 lid 6 EN Conformiteitenlijst eis 37</p>	<p>Deze vraag gaat specifiek over de taal tijdens de uitvoeringsfase.</p> <p>Wij zijn een internationale organisatie met kenniscentra in Nederland maar ook buiten Nederland. Om jullie de allerbeste kwaliteit te leveren en jullie naar volle tevredenheid te kunnen bedienen, kan het voorkomen dat wij, om bijvoorbeeld snel een probleem op te kunnen lossen, een beroep doen op Engelstalige specialisten. Uiteraard, als opdrachtgever deze eis intact wil houden, kunnen wij in zo'n geval ook een beroep doen op een Nederlandstalige specialist. Echter geloven wij dat het beheersen van de Nederlandse taal door een specialist niet in alle gevallen betekent dat opdrachtgever dan ook de beste service krijgt. In uitzonderlijke gevallen is de kennis en kunde van een Engelstalige specialist passender. Omdat opdrachtgever de beste service verdient, willen wij vragen akkoord te gaan dat wij in uitzonderlijke gevallen een beroep doen op Engelstalige</p>	<p>Ja, akkoord in uitzonderlijke gevallen en mits de contactpersoon van opdrachtgever in een concreet geval niet specifiek om Nederlandstalige ondersteuning verzoekt.</p>

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		specialisten, uiteraard met ondersteuning van onze Nederlandstalige collega's indien gewenst.	
32.	Aanbestedingsleidraad par. 3.2 lid 6	<p>Deze vraag gaat specifiek over de taal tijdens de aanbestedingsprocedure.</p> <p>De softwaremarkt is een door de Engelse taal gedomineerde markt. Inschrijver is daarbij een wereldwijd opererende organisatie. In dat licht bezien: kunt u bevestigen dat enkele documenten in het aanbestedingstraject in het Engels aangeleverd mogen worden, zoals bijvoorbeeld het verzekeringscertificaat?</p>	Dit kunnen wij bevestigen, voor zover het ondersteunende documentatie betreft.
33.	Aanbestedingsleidraad par 2.2	Gegadigde vraagt zich af op welke wijze de geformuleerde doelstellingen, met name b en c, relevant zijn op het moment dat Aanbestedende dienst de inschrijvingen gaat beoordelen op laagste prijs. Met andere woorden, hoe denkt Aanbestedende dienst de geformuleerde doelstellingen te realiseren als inschrijvers niet beoordeeld worden op hun vermogen Aanbestedende dienst hierbij te helpen?	De doelstellingen worden primair gerealiseerd door het stellen van eisen en voorwaarden en niet door een afzonderlijke beoordeling op kwaliteit binnen het gunningscriterium.
34.	Concept ROK, artikel 5.2, pagina 5	U geeft het volgende aan; 'Het is Opdrachtnemer niet toegestaan op andere wijze omzet te genereren rondom de levering van software aan Opdrachtgever, bijvoorbeeld via aanvullende fees, vergoedingen van toeleveranciers of andere baten die niet in het opslagpercentage zijn verdisconteerd.'. Dit betekent uiteraard dat alle kortingen die voor Opdrachtgever zijn bedoeld (denk bv. aan kortingen o.b.v. partnerstatus, special bids, etc.) worden verrekend met uw daadwerkelijke inkoopprijs. Echter, algemene vergoedingen (denk bv. aan vergoedingen o.b.v. algemene volumeafspraken, vergoedingen vanuit een fabrikant voor te leveren dienstverlening, etc.) vallen hier vanzelfsprekend buiten. Deze algemene vergoedingen zijn dan ook onder andere bedoeld om: (i) onze dienstverlening richting Opdrachtgever te waarborgen en (ii) de kosten van onze dienstverlening marktconform te houden. D.w.z. geen uurtje factuurtje voor standaard (licentie-)advieswerkzaamheden. Hierbij merken wij op dat deze algemene vergoedingen uiteraard nimmer kostenverhogend richting Opdrachtgever werken. Als laatste, in bepaalde gevallen mogen wij dergelijke afspraken contractueel niet zondermeer met Opdrachtgever delen. Dit doordat deze	De Kansspelautoriteit verwijst naar de aanbestedingsstukken, waarin is bepaald dat alle vergoedingen die verband houden met de levering van software transparant en volledig dienen te worden verdisconteerd in het opslagpercentage. De Kansspelautoriteit ziet geen aanleiding om deze bepaling aan te passen.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		afspraken in voorkomende gevallen zelfs onder strikte geheimhouding/NDA tot stand zijn gekomen. Wij willen u daarom vriendelijk verzoeken om deze eisen in lijn met bovenstaande aan te passen. Kunt u zich hierin vinden? Graag ontvangen wij uw bevestiging, eventueel met een onderbouwde reactie.	

EINDE NOTA VAN INLICHTINGEN 1